

6. JUN.
1970
L. IX.
ST. 21.

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA — INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO, AVTOMATIKO IN ELEMENTE, KRANJ

6. seja odbora za poslovno politiko ZP Iskra

Na 6. seji odbora za poslovno politiko ZP ISKRA KRANJ so obravnavali predlog statuta ZP ISKRA KRANJ. Po uvodnih mislih predsednika odbora za poslovno politiko ZP ISKRA in generalnega direktorja ZP ISKRA — tov. Vladimirja Logarja — ter obrazložitvi, ki so jo podali sestavljalci osnutka statuta, se je razvila izredno živahna razprava po posameznih poglavjih. Konstrukcija statuta, v taki smeri je šla tudi obravnava na odboru za poslovno politiko ZP ISKRA, je učinkovit prispevek k nadaljnjemu notranjemu utrjevanju združenega podjetja, ob čuvanju samoupravnih pravic organizacijskih enot in v čim večji učinkovitosti poslovanja celotnega ZP.

zdrženega podjetja. Precej je bilo tudi govora o planiranju v združenem podjetju. Sklenjeno je bilo, da se predlog statuta ZP ISKRA dopolni s predlogi, ki so bili iznešeni na odboru za poslovno politiko, in kot tak dá v razpravo celotnemu kolektivu.

Člane kolektiva ZP ISKRA obveščamo, da bo predlog statuta ZP ISKRA v celoti objavljen v eni izmed naslednjih števil našega glasila, tako da bodo lahko s statutom v celoti seznanjeni vsi člani kolektiva. P. G.

Pred nedavnim so se na Iskra Commerce mudili predstavniki PTT Niš, kjer so podpisali okvirno pogodbo za razširitev telefonskega omrežja na področju Niša. Po tej okvirni pogodbi, naj bi naše podjetje opravilo celoten inženiring in do konca leta 1972 v Nišu zgradilo sodobno avtomatsko telefonsko centralo, ki bo imela 15.000 priključkov. Vrednost predvidenih del za modernizacijo telefonskega omrežja v tem delu države bo znašala 30 milijonov dinarjev in predstavlja prvi tak kompleksni inženiring za telekomunikacije v Jugoslaviji po tako imenovanem sistemu — predaje kličuča. Na sliki: predstavniki PTT Niš in Iskra Commerce med razgovori ob podpisu okvirne pogodbe v Ljubljani

Plan podjetja za 1970

Po načrtih naših tovarn letos za 31,6 % povečana proizvodnja

Pred nami stoji v tem letu dovolj zahtevna naloga stabilizacije in konsolidacije, ki naj ob nekoliko manjši stopnji rasti, kot je bila lanskoletna, ustvari pogoje za razvoj v novem srednjeročnem obdobju, ki se bo pričelo l. 1971. Pri tem bi morali pospešiti tisto proizvodnjo, ki je opravičena s povpraševanjem na trgu, zlasti pa z izvozom in ki bo hkrati zagotavljala zadosten dohodek, da bomo poravnali svoje obveznosti in hitreje gradili osnovo za razširjeno reprodukcijo.

Nedvomno je najsigurnejša pot do tega cilja prizadevanje samih organizacij, da z boljšim poslovanjem, z racionalizacijo dela, uvajanjem moderne tehnologije in s primernejšo stimulacijo dela čim bolj povečajo dohodek. Težišče bi morali prenesti na učinkovitost gospodarjenja ne pa idolizirati količinskih kazalnikov razvoja.

Plan Združenega podjetja računa v tem letu, globalno vzeto, z večjo uspešnostjo,

kot smo jo dosegli v preteklih obdobjih, vendar pa so v njem tudi elementi ekstenzivnosti, ki bodo na to uspešnost vplivali negativno. V nadaljevanju članka bomo v zgoščenih obliki komentirali letošnji plan po posameznih točkah.

PROIZVODNJA

Videti je, da obseg proizvodnje in njen asortiment prihajata hitro v odvisnost od tržne situacije, vendar naše podjetje še ni dospelo v tisto fazo, ko je proizvodnja absolutno podrejena trgu. Gospodarski plan: naših tovarn še ne temelje v celoti na tržnem povpraševanju, ampak v precejšnji meri na vgrajenih kapacitetah. Vrednost letošnje proizvodnje se bo po načrtih tovarn povečala za 31,6%. Taka rast pomeni celo v izjemnih okoliščinah mnogo. Zaradi primerjave naj povemo, da je bila poprečna rast proizvodnje desetih največjih podjetij naše panoge na svetu predlanskem 8%, lani pa 12%. Rast v na-

šem podjetju naj bi se po temtašem močno približala lanskoletni, ki je bila zaradi svetovne konjunkturalne rekordna in je zabeležila 33,6%.

V letošnjem proizvodnem planu vidimo torej veliko mero optimizma navzlic temu, da tako v svetu kot doma poenjava promočno povpraševanje in so naši kupci zamotani v mrežo nelikvidnosti približno v isti meri kot lani.

Proizvodnja naj bi najbolj povečale tovarne Elementi, RIZ, Avtomatika, Sprejemniki, Elektronika in Aparati (34 — 65%), če pa to povečanje merimo z absolutnimi vrednostmi, pa seveda tudi Elektromehanika in Avtoelektrika. Če bi hoteli napraviti kratek povzetek tistih izdelkov, ki bodo k temu povečanju največ prispevali, se moramo ustaviti najprej pri telefoniji. To je področje, ki tudi v perspektivi ostaja eden najpomembnejših, saj je njegov razvoj najtesneje povezan s programom razširitve telefonskega omrežja naše države. Izredno povečanje pričakujemo v proizvodnji uporov (cca 80 milij. N din); zaradi katere postaja šentjernejski obrat ena naših največjih tovarn. Pretežni del te proizvodnje bo izvožen v zahodno Evropo. RIZ je predvidela pomembno povečanje proizvodnje TV sprejemnikov, gramofonov in visoko frekvenčnih naprav. S svojim programom 25.000 sprejemnikov namerava pritrjeti na televizijsko tržišče tudi Avtomatika. Sezonska tovarna pa se je posvetila predvsem čevnim radijskim sprejemnikom, katerih število bo glede na lansko pod-

vojila. V goriški proizvodnji zavzemajo najbolj dominantno mesto zaganjalniki, letos pa se pričena tudi proizvodnja alternatorjev. Spremembe v programih ostalih tovarn so glede na te, ki smo jih pravkar omenili, manjšega obsega in jih zato na tem mestu ne bi posebej navajali.

KADRI

Rast gospodarske aktivnosti bi morala spremljati le zmerno povečanje zaposlenosti, ki nikakor ne bi smelo zaiti v lanske dimenzije. Zaposlenost bi morali ohraniti v ekonomsko realnih okvirih, tega pa lani nismo storili. Treba pa je izboljšati kvalifikacijsko strukturo in le s tem ciljem pred seboj bi morali dopuščati rast zaposlenosti. Vse to v letošnjem planu pogrešamo. Kajti število zaposlenih naj bi se povečalo za 9,8%, kar pomeni 1.650 novih delavcev. Lani, posebno v drugi polovici leta, je prišlo do novega vala zaposlovanja, ki se bo letos očitno nadaljeval. To je korak nazaj v naši poslovni politiki, tembolj ker ima to zaposlovanje dobro viden pečat ekstenzivnosti, kajti polovica novih delavcev naj bi bila polkvalificirana. Letošnjo in sploh našo kvalifikacijsko strukturo moramo spreminjati z zaskrbljenostjo. Popravilo lahko le drugačna kadrovska politika, pa ne le na področju izobraževanja ampak tudi sprojemanja novih delavcev. Likvidirati je treba vzroke, ki to stanje podaljšujejo. Ti vzroki so znani, saj so že dolgo prisotni in so

(Dalje na 2. strani)

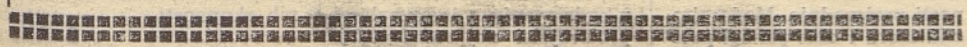
Delavcem ZP »Iskra«

Komisija ZB ZP »ISKRA« bo opravila med 10. in 20. junijem veliko zbiralno akcijo za izgradnjo šole v Cerknem — spomeniku NOB, v katero vključujemo vse delavce našega velikega podjetja.

Pričakujemo, da bo vsak delavec prispeval 2,00 din. Z zbranimi sredstvi bomo kupili Iskrine proizvode in jih poklonili šoli v Cerknem. Obiskal vas bo poverjenik z vašega oddelka z zbiralno polo in naj ne bo delavca, ki ne bi bil vpisan na tej poli.

O konceptu nove šole pišemo na 7. strani.

Komisija ZB ZP »ISKRA«

Plan podjetja za 1970

(Nadaljevanje s 1. strani)
predvsem v preniknem nagra-
jevanju strokovnih delavcev
in v globoko zakoreninjeno
mojstrski miselnosti.

OSEBNI DOHODKI

Politiki osebnih dohodkov, ki veje iz letošnjega plana, ni kaj oporekati, saj predvideva le zmerno naraščanje. Porast je predviden za 11% in kaže torej malo rahlejši ton od lanskega. Proizvodnja bo imela približno trikrat večjo stopnjo rasti kot osebni dohodki, kar je v redu, saj je odvisna bolj od tehnične opremljenosti kot od intenzivnosti dela. Poprečni neto osebni dohodek na zaposlenega bo znašal predvidoma 1.162 N din. Najnižji, 750 N din, bo še nadalje v tovarni radijskih aparatov v Sežani; najvišji, 2.300 N din pa v Centru za avtomatsko obdelavo podatkov. Izpod 1.000 N din naj bi ostale letos le še 3 tovarne (Elementi, Sprejemniki in Elektromotorji), tani jih je bilo osem.

Med tovarnam, ki nameravajo osebne dohodke najbolj dvigniti, so prav tiste, ki so že nekaj let zaostajale za drugimi (Avtomatika, Sprejemniki, Elektronika, RIZ, Elektromotorji). Nižjih osebnih dohodkov od tistih v lanskem letu ni predvidela nobena organizacija, medtem ko se je v prejšnjih letih dogajalo tudi to. Približno na istem kot lani bodo letos ostale strokovne službe ZP, ZZA, Elementi, Orodjarna in Usmerniki.

OBRTNA SREDSTVA

Vse postavke na tem področju so pravilno začrtane in tudi dovolj realno dimenzionirane. Če bomo letošnji plan obratnih sredstev uspeli tudi izvesti, bomo napravili velik korak likvidnosti nasproti.

Plan računa z naraščanjem tako denarnih virov kot zalog, kajti oboje terja tudi močno povečana proizvodnja. Viri naj bi se povečali za 14,3% in sicer najmočnejše lastna sredstva, med bančnimi pa dolgoročni krediti bolj od kratkoročnih. Tak odnos je tudi najpravičnejši. Medtem pa naj bi zaradi narasle za vsega 6,6%; najbolj zaloge materiala (17%), manj zaolge lastnih izdelkov (8%), do čim naj bi se nedovršena proizvodnja celo skrcila pod lanski obseg (za 8%).

Obveznosti do dobaviteljev naj bi se po planu povečale za komaj 1,7%, terjatve do kupcev pa le za 9%, kar je oboje daleč manj od števk, ki smo jih bili vajeni zadnja leta. Če upoštevamo pri tem naraščanje proizvodnje, potem bodo obveznosti in terjatve relativno celo upadale, to pa pomeni, da bi se situacija na področju likvidnosti kar lepo odpletala.

Koeficienti obračanja se bodo v tem letu še nadalje popravljali. Skupni koefi-

ent, ki je bil lani 1,45, se bo predvidoma dvignil za 12,4%.

OSNOVNA SREDSTVA

Vrednost osnovnih sredstev se bo povečala letos za pribl. 82 milijonov N din, s čimer bomo dosegli skupno vrednost 524 milijonov N din. Letošnje povečanje znaša torej 18,5% in je večje od lanskega, ko je bilo 13,5%.

Vendar pa bo letošnja struktura slabša od lanske, kajti na opremo bo odpadlo le 61,9 odstotka od skupne vrednosti osnovnih sredstev, medtem ko je odpadlo nanjo lani 65,2 odstotka. Se vedno dajemo namreč prevelik poudarek gradnjam, premajhnega pa modernizaciji delovnih priprav. Tudi fizična sposobnost delovnih priprav je v upadnji, lani je znašala 49%, letos bo le še 42%. Ta padec nastaja v dokajšnji meri zaradi pospešene amortizacije.

Od skupne vrednosti osnovnih sredstev jih ima skoraj 27% Elektromehanika, 31% odpade na RIZ, Elemente in Avtoelektrični skupaj, deleži ostalih tovarn pa so nižji od 5 odstotkov.

NABAVA (VKLJUČNO UVOZ)

Skupen plan nabave reprodukcijskega materiala računa z 9% povečanjem, od tega naj bi se uvoz povečal za 27 odstotkov, nabava na domačem trgu pa naj bi ostala enostavno na lanski višini. Medtem pa naj bi se proizvodnja povečala za skoraj 32 odstotkov! Logično je, da se mora obseg nabave gibati z isto intenzivnostjo kot proizvodnja, z njo vred mora naraščati ali upadati. Kazno je torej, da letos s planiranjem materiala v nekaterih tovarnah nekaj ni bilo v redu. Obseg samega uvoza je glede na lanskega sicer sprejemljiv, je pa še vedno zelo visok, če ga hočemo primerjati z uvozom v ostalih letih. Brez ozira na to pa je treba razumeti tudi želje tovarn, da dobe z uvozom kvalitetnejši in često tudi cenejši material in da so tuji dobavitelji tudi v rokih praviloma solidnejši od domačih. Visok izvoz pa ima za posledico tudi negativno devizno bilanco našega podjetja. Lanski uvoz je bil za 1.620.000 \$ višji od izvoza, letošnji pa ga bo presegel predvidoma kar za 3.670.000 \$. Vendar tu ne gre za deficit, ki je lahko časovno omejen, gre tudi za trgovinsko orientacijo, ki ne bi smela navezovati naših potreb na inozemske vires, ker pomeni to pri današnji labilnosti razmer v svetu dokajšnje riziko. Vsekakor bo potrebno v zunanji trgovini ZP naše dosedanje napore »preklopiti«, ker postajamo pri uvozu precej bolj širokoptezni kot pri izvozu, saj cenimo pravilo, da je lažje delo prijetnejše.

Približno 83% letošnjega uvoza bo odpadlo na države s konvertibilno valuto, odnos je torej približno isti kot lani.

PRODAJA (VKLJUČNO IZVOZ)

Prodaja na domačem trgu se bo povečala za četrtno. Največji porast predvidevamo v skupinah široke potrošnje, zvez in avtoelektričnih izdelkov. Do padca glede na lansko prodajo naj bi prišlo le v stikalni tehniki. Med posameznimi republikami bo tudi letos največji delež prevzela Srbija, kmalu ji sledi Slovenija, precej daleč za obema bosta Hrvatska in BiH; majhen delež (3%) bosta odvezli Makedonija in Črna gora.

Letošnji plan izvoza ni visok, komaj 14,8% višji od lanskega. V zadnjih letih smo na tem področju dosegali višje številke. Od celotne naše prodaje bo šlo tako letos v izvoz le 1,6%, kar pomeni nekaj nad 15 milijonov dolarjev. S takim deležem izvoza v celotni prodaji vrednosti smo celo pod jugoslovanskim prečjem, kjer bo delež izvoza v celotni prodaji letos kar 14%. Pri vsem tem pa je seveda res, da cene na domačem trgu dovoljujejo povsem drugo akumulacijo kot na svetovnem in da naše tovarne pri sedanjem načinu in obsegu proizvodnje često z izvozom res ne pridejo do akumulacije.

Kljub temu pa ostajamo tudi letos na čelu največjih izvoznikov slovenske industrije in rudarstva. Sledimo nam TGA Kidričev (14,5 milj. \$), Impol (13,5), IMV (8,2), Tomos (8), Cinkarna (7,5), Krka (6,5) itd.

Tri največje tovarne, Elektromehanika, RIZ in Elementi tudi najbolj povečujejo izvoz, kar ustreza trditvi, da je velika proizvodnja nujno odvisna od izvoza. Isto velja tudi za proizvodnjo elektromotorjev, kondenzatorjev in diod, ki je že v sedanjih dimenzijah dosti preobsežna za domači trg. Med posameznimi izdelki bodo letos upori vzeli primat elektromotorjem, saj predstavljajo s preko 2 milij. dolarjev sedmino vsega našega izvoza.

Regionalna razporeditev izvoza letos ne bo doživela posebnih sprememb. Na področje konvertibilne valute bomo izvozili 77%, v vzhodnoevropske dežele 13% in na ostala klirinška področja 10 odstotkov.

INVESTICIJE

Te se bodo letos po večletni stagnaciji ponovno precej dvignile in dosegle približno 86 milijonov N din. To je 60 odstotno povečanje glede na lansko vrednost. Kljub temu porastu pa še vedno zaostajamo za srednjeročnim načrtom, ki je za letos predvidel obseg v vrednosti 110.000.000 N din.

Naj povem ob tej priliki, da so naša investicijska vlaganja še vedno nizka, saj predstavlja celo letošnja dokaj visoka vrednost dobre 4% od vrednosti proizvodnje. Modernizacija mora v naši panogi pote-

kati hitreje. Za primer navajam firmo Siemens, ki je lani investirala 20% od vrednosti svoje proizvodnje.

Po namenu bo od letošnje vrednosti porabljeno za gradnje 33%, za opremo 64%, za ostalo pa 3%.

FINANČNI REZULTAT

Finančni rezultat, kakor si ga obetamo, je za naše razmere impozanten. Stopnja dobička, ki jo pričakujemo, je namreč 4,6%, kar pomeni 120 milijonov N din.

Lanski dobiček, ki je vseboval še iz leta 1968 prenešeno neplačano realizacijo, je dosegel vrednost cca 104 mili-

jone N din. Letošnji bo potemtakem za dobrih 15% višji. Če dobičku dodamo še amortizacijo, bomo na koncu leta razpolagali s finančnimi sredstvi v višini približno 116 milijonov N din. Ker znašajo naše obveznosti iz posojil približno polovico tega zneska, nam ostaja druga polovica na razpolago. Potemtakem bomo lahko investicijam v osnovna in obratna sredstva širše odprli vrata, poleg tega pa bomo mogli z večjim pogumom napolniti rezervni sklad Združenega podjetja in se tako čimprej otresli bremena preteklosti. Nobena od naših organizacij, niti Sprejemniki niti Orodjarna, v tem letu ne predvideva izgube.

Peter Grčar, dipl. oec.

Komisija za razpis mesta direktorja ISKRE — Tovarne elektronskih naprav, Ljubljana, Stegne št. 11 — v združenem podjetju ISKRA Kranj

razpisuje

v skladu s statutom tovarne mesto

direktorja

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednji pogoji:

— imeti morajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo tehnične, pravne ali ekonomske smeri in 10-letno prakso na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter s podatki o dosedanjih zaposlitvah naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi v časopisu DELO razpisni komisiji z oznako »za razpisno komisijo«.

Pouk iz Beogradskega sejma tehnike

Na beogradske »Sejmu tehnike« je naše podjetje pokazalo nekaj novih proizvodov: vendar ne v takšni meri in obsegu kot smo ga bili vajeni videti na naši stojnici v preteklih nastopih. Ali bomo do Sejma elektronike v Ljubljani popravili splošni vtis o krizi naših razvojnih in proizvodnih kapacitet?

Revolucioniranje tehnologije po svetu je tako intenzivno, da dosežki na tem področju tako rekoč vsakodnevno izrivajo drug drugega. Praksa po svetu je takšna, da v posameznih industrijskih vejah spreminjajo po sili razmer tehnologijo na vsaka tri do štiri leta, kar dejansko pomeni tudi inovacijo celotnega proizvodnega parka.

Takšna gibanja narekujejo, da pokažejo tudi naša podjetja ustrezno gibčnost, pa najsi gre za uporabo sodobne tehnike in tehnologije, ali pa za proizvodnjo strojev in opreme, ki predstavljajo zadnjo besedo tehnike. Večanje organizacij skozi različne oblike sodelovanja in koncentracij sredstev, ki izvirajo iz tega, ustvarja predpogoje za takšno usmerjenost. Čeprav ta proces krepi materialno bazo, je treba zagotoviti proizvodnjo takšnih strojev in opreme kakršno zahteva tržišče — takšno kakršno narekuje sodobna tehnologija.

Zivel bi v iluzijah, če bi verjeli, da smo v stanju držati korak z inozemskimi proizvajalci na široki fronti in z lastnimi silami. Zaradi tega je realna samo takšna politika, ki zagotavlja proizvodnjo v sodelovanju z inozemskimi proizvajalci najproduktivnej-

ših in najracionalnejših strojev. Sejem tehnike je pokazal, da smo v razvijanju tehničnega sodelovanja precej napredovali.

Takšno sodelovanje, ki temelji na obojestranski koristi in zainteresiranosti obeh partnerjev, omogoča, da se hitreje priklopljemo do sodobnih rešitev in da ne izgubimo tempa. Kajti ne v kakovostnem in ne v materialnem pogledu misimo v stanju ustvajati razvojnih služb in izločati zadostna sredstva za obnavljanje tehnologije, pa pa tudi časa nam primanjkuje.

Samo bežen pogled na visokokvalitetne naprave in apakvalitetne naprave in aparature, pa tudi na širokopotrošniške trajne dobrine nam dovolj zgovorno kaže, kaj vse je mogoče doseči, če je prisoten poslovni duh in če smo v stanju spretno kupiti tujo pamet. Vendar pa je pri tem potrebno — in takšnih primerov ni malo — paziti na to, da ne zaidemo v stihično kupovanje licenc in paralizem v proizvodnji, ki lahko negativno vpliva na razvoj tako posameznih delovnih organizacij kot celotnih proizvodnih skupnosti.

L. M.

Uspešno poslovanje »Elektromehanike« v I. trimesečju

Poslovanje tovarne in uspešnost poslovanja je odvisna od lastnih sil in sposobnosti ter od tržnih razmer oz. drugih eksternih gospodarskih dejavnikov. Kaj pod enim in drugim razumemo ne bi ponavljali. Poglejmo le nekatere osnovne kazalnike in njih glavne značilnosti:

Poslovanje kranjske tovarne je bilo v prvem trimesečju uspešno in celo boljše kot smo predvidevali. Pričakujemo, da se bo uspešnost nadaljevala, čeprav moramo računati, da je nekaj te uspešnosti rezervirane za čas dopustov v poletnih mesecih, ko je realizacija proizvodnje manjša. Za spremembo od prejšnjih let, ko plana proizvodnje v prvem trimesečju nismo oz. smo ga komaj dosegali, pa je bil letošnji plan presežen za 12%! Res pa je tudi, da je letošnja zadolžitev za prvo trimesečje relativno nizka (22,8% letnega plana), za tretje in četrto pa visoka.

Vrednost predvidene letne proizvodnje je v primerjavi z lansko večja za 9%, če pa bi trimesečni odstotek preseganja plana proizvodnje primerjali z letnim planom, bi znašalo to povečanje 22%. Tako pričakovanje pa je skoraj preoptimistično.

Pričakujemo, da bo s postopnim večanjem proizvodnih zadolžitev tudi odstotek preseganja nekoliko nižji. V primerjavi z istim obdobjem lani, je letošnja vrednost proizvodnje večja za 20%. Obenem je ugotovljeno tudi povečanje nedokončane proizvodnje za 15%. V absolutnem znesku povečanje znaša 4,254 tisoč din, kar je za obratna sredstva dodatno breme, hkrati pa potencialna rezerva za nadaljno doseganje in preseganje plana proizvodnje gotovih izdelkov.

Lani smo proizvedli v 69 delovnih (obratovalnih) dnevih s 4,572 poprečno zaposlenimi za 66,161,312 din, v istem času pa smo letos dosegli znesek 79,470,878 din v 66 delovnih dnevih s poprečno 4.875 zaposlenimi. Za 20% večja vrednost proizvodnje je bila torej dosežena s 6,6% večjim številom zaposlenih in s 4,4% manj obratovalnimi dnevi. Napredek je zlasti viden, če pogledamo kako se je gibal proizvodnja na zaposlenega in na delovni dan in sicer:

(V prvih treh kolonah prikazuje tabela proizvodnjo na zaposlenega v prikazanem obdobju in zadevni indeks, v nadaljnjih treh pa proizvodnjo na delovni dan in indeks.)

I. trimes. 1969	leto 1969	I. trimes. 1970
14.471	15.192	16.302
100	105	113
958.860	1.029.975	1.204.104
100	107	126
	100	117

Letna proizvodnja na zaposlenega v letu 1969 je za primerjavo z drugimi kvartalnimi obdobji upoštevana z eno četrtino.

V I. trimesečju 1969 je bilo izplačano 22,414.949 din bruto in 15,390.573 din neto osebnih dohodkov oz. 24,5% letnega plana osebnih dohodkov. Poprečni mesečni neto osebni dohodki na zaposlenega so bili v I. trimesečju 1969 920 din, letni pa 967 din.

Letos so v I. trimesečju poprečni osebni dohodki znašali 1.052 din, kar je za 14,4% več kot v istem obdobju lani in za 9% več kot je znašalo lansko celotno poprečje. Lahko trdimo, da se plan osebnih dohodkov, kakor tudi plan delovne sile (po številu) 100% izpolnjuje. Neplačano je ostalo samo nekaj redne stimulacije in rezerve, ki se izplačuje šele proti koncu leta in po zaključnem računu, ko so z obračuni dokazani predvideni poslovni rezultati. V I. trimesečju je bilo izplačanih tudi že 354 tisoč din za regrese.

Po začasnih obračunih ugotovljeni celotni dohodek je bil v I. trimesečju letos 71.827 tisoč ali za 17% večji kot v istem obdobju lani oz. za 7,3% več kot je bilo lansko četrtletno poprečje. Zanimivo je tudi, da se je dohodek povečal za enak odstotek kot celotni dohodek. Delež dohodka v celotnem dohodku je 41,6%.

Odstotek povečanja celotnega dohodka je manjši kot odstotek povečanja proizvodnje. Delni razlog za to odstopanje je v tem, da smo lansko leto tudi izdelke, namenjene za izvoz IC, fakturirali, letos pa jih vodimo kot naše zaloge.

Iz kompleksa podatkov je zelo pomemben tudi podatek, da so izplačani osebni dohodki večji za 22%, z realizacijo kriti in obračunani pa so večji za 19%. Razlika je vsebovana v večjih zalogah. Še pomembnejša pa je ugotovitev, da se je delež osebnih dohodkov v dohodku povečal. Menimo, da bo treba vse več pozornosti posvečati zalogam, likvidnosti ter preverjanju obsegov raznih stroškov poslovanja v okviru tovarne in podjetja. L. M.

Kratke vesti

NOVA ORGANIZACIJA »ENERGOINVESTA«

Vzporedno z rastjo »Energoinvesta«, izredno dinamičnega podjetja, so se začeli kopičiti problemi, zvezani z organizacijo dela. Številčnost organizacijskih enot terja v prvi vrsti reševanje problematike vseh aktivnosti podjetja in njihove uspešne kontrole.

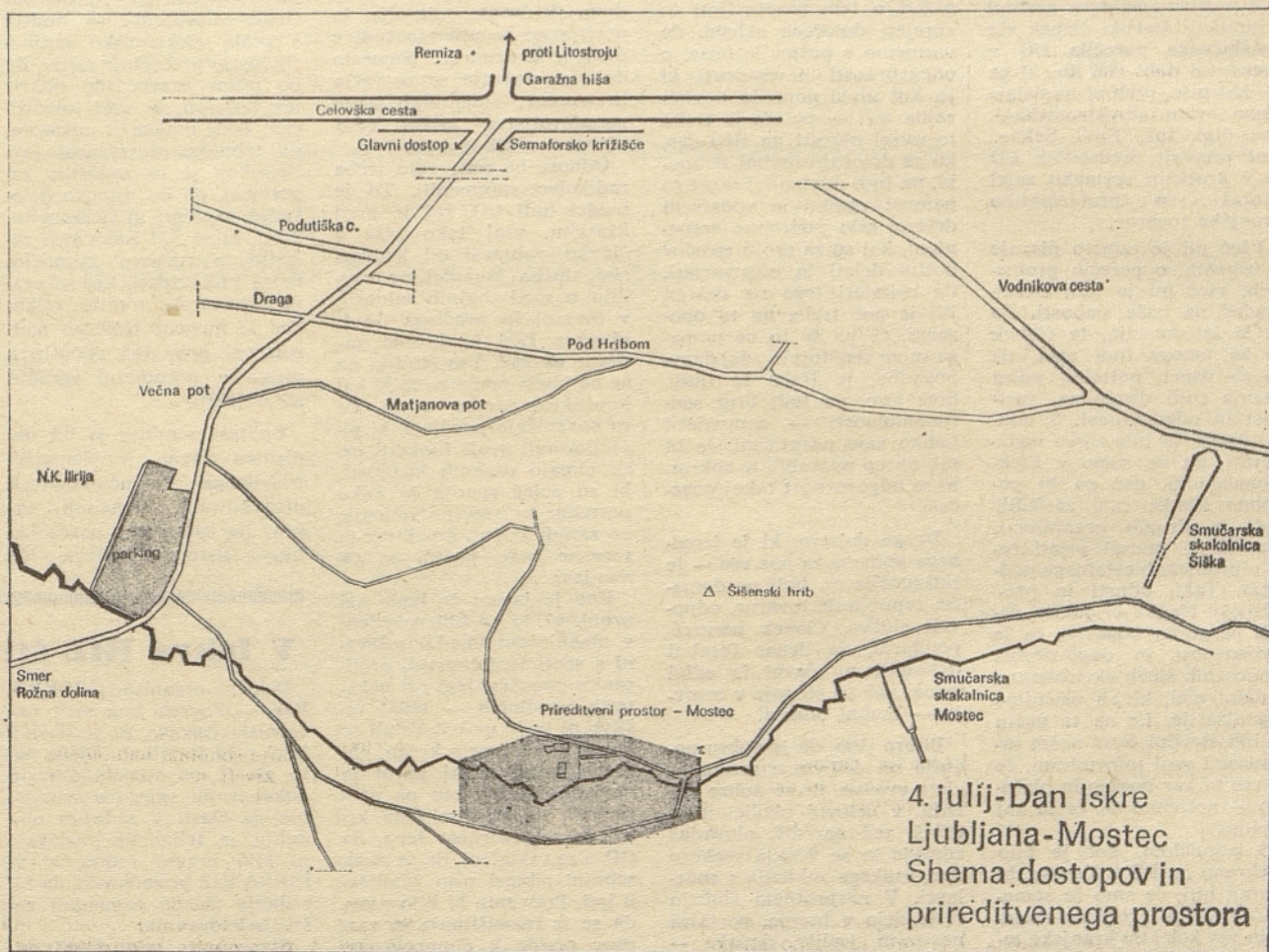
Izdelavo nove, funkcionalne in učinkovite organizacije je »Energoinvest« zaupal strokovnjakom ameriške firme Mac Kinsey, ki se zadržujejo v podjetju že več mesecev in delajo v ustreznih službah uprave.

Razen definiranja aktivnosti in grupiranja naj bi dala nova organizacija najsodobnejše organizirano službo marketinga, učinkovito planiranje in kontrolo izgradnje objektov (tehnično, finančno in po rokih izgotovitve), zatem ekonomično in jasno določeno funkcijo raziskav in razvoja, znatno izboljšano organizacijo tovarn, popolnoma jasna razmerja med skupnimi službami in proizvodnimi enotami in še marsikaj drugega.

Pričakujejo, da bo v začetku junija kolektiv že lahko razpravljal o novi organizaciji podjetja.

Mi-

Kot smo že pisali, bo pokrovitelj in organizator letošnjega praznovanja dneva borca in dneva ZP Iskra — 4. julija naša organizacija Iskra Commerce. Čeprav je do proslave še mesec dni, ima pripravljani odbor že nekaj časa polne roke dela, da bo za Semičnem leta 1968 in Lokvami leta 1969, tudi letošnja proslava v Ljubljani, v Mostecu, kjer ima ZB občine Ljubljana-Siška svoj rekreacijski center, vsestransko na višini. Podrobnosti o tem, kaj bodo članom delovnih kolektivov Iskra v ta namen pripravili organizatorji te proslave, bomo objavili v naslednjih številkah našega tednika, medtem ko smo se za danes omejili le na okvirni spored proslave, ki se bo začela 4. julija ob 10. uri dopoldne. Po uradnem delu, bo nekako med 11. in 14. uro pogostitev članov delovnih kolektivov ZP Iskra in njihovih svojcev, po 14. uri pa se bo v Mostecu razvil kulturno-zabavni program, za katerega prireditelji že sedaj obetajo, da si ga bo vredno ogledati. Pri tem pa je izredno pomembno to, da bo prireditveni odbor skušal organizirati letošnje praznovanje dneva borca in dneva Iskre čim boljše in v zadovoljstvo vseh udeležencev. Da bo v tem uspel ne dvomimo, prav pa je, da že danes opozorimo udeležence proslave v naših delovnih organizacijah, da najkasneje do 25. t. m. pošljejo prijavo natančnega števila udeležencev proslave na Iskra Commerce — prireditveni odbor za proslavo dneva Iskra, Ljubljana, Masarykova c. 15. Danes prav tako objavljamo tudi zemljevid, iz katerega je razviden dostop na prizorišče letošnjega praznovanja dneva borca in dneva Iskre v Mostecu v Ljubljani.

4. julij-Dan Iskre
Ljubljana-Mostec
Shema dostopov in
prireditvenega prostora

Zmanjšanje proizvodnih stroškov - nužnost

Na prvi seji DS kranjske tovarne je bil za novega predsednika DS tovarne izvoljen tov. **Henrik Peternelj**, rojen leta 1941, zaposlen kot vodja obdelovalnice obrata »Števcia«, za namestnika pa tov. **Anton Bozovičar**, roj. l. 1927, vodja GPP kinoakustika.

Po poročilu predsednika UO o delu v pretekli mandatni dobi in nekaterih perečih problemih (objavljeno v prejšnji številki), je razprava nakazala glavne smernice, uspehe, pa tudi slabosti. Predvsem

Henrik Peternelj, novi predsednik DS

je bila poudarjena nužnost zmanjševanja stroškov, skrb za kadre, izboljšanje medsebojnih odnosov in ureditev OD. Izredna pozornost je bila usmerjena v perspektivne panoge, kjer ima telefonija prvo mesto. Nužnost zamenjave starih strojev in naprav narekuje potrebo po konkurenčni sposobnosti, ki pa ne sme zajedati delež dohodka — nasprotno — le-ta se mora večati.

Zanimiv dialog o disciplini pri izvajanju plana se je končal z dvojnimi mnenjem: prvi zagovarja dvig proizvodnje posameznih enot, drugi ga pa svari pred optimizmom v tej smeri z dokazi, da neenak dvig proizvodnje posameznih enot kviri proizvodno disciplino, ker nadplanska proizvodnja le nekaterih DE kviri realno sliko s tem, da rastejo stroški, hkrati pa to zajeda planirani material, kar povzroča nemalo truda in valovanje stroškov, kar ni posebno priporočljivo v dobi splošne nelikvidnosti.

Splošno mnenje pri razpravi je vsekakor v tem, da bo treba naraščajoče stroške z vso ostrino obravnavati in forsirati vse panoge, ki so za trg interesantne, hkrati pa polagoma opuščati vse premalo rentabilne artikle.

Še več takih člankov

Z zanimanjem sem prebral v prejšnji številki članek »Iz zaključnega poročila UO v mandatni dobi 1969-70«, ki ga je, kot piše, prebral na delavskem svetu »Elektromehanika« dipl. inž. Emil Sekne. Kot prejšnji predsednik UO je v kratkem sestavku zajel skoraj vso problematiko kranjske tovarne.

Všče mi je odprto pisanje o uspehih, o perečih problemih, všče mi je tudi trezen pogled na naše slabosti. To ni le informacija, ta članek je za mnoge tudi apel, da so za uspeh potrebni poleg znanja tudi disciplina, vestnost in odgovornost. S takimi članki bi bilo treba nadaljevati, pa ne samo v Elektromehaniki, pač pa bi podobne članke radi zasledili tudi iz drugih organizacij. Cimveč bi morali pisati tudi o problemih celotnega podjetja. Tak, odprti in problemski članki bi lahko dajali nesporen odgovor, če je strokovnost in odgovornost strokovnih služb ekvivalentna z dajtvami, ki jih plačujejo organizacije. Le na ta način bi bili številni člani naših organizacij vsaj informirani, če je vse to kar imamo in plačamo — potrebno oz. če še kaj rabimo!

S poročilom, kot je bilo prebrano na DS v Kranju, bi morali biti, če smo že samo-upravljalci, pravočasno seznanjeni ves kolektiv kranjske tovarne. Vodstveni kader bi

moral o tem razpravljati in sprejeti določene sklepe. Če vzamemo v poštev le misel o odgovornosti in vestnosti, ki je, kot pravi poročilo — skorajda ni?! — potem je treba to misel obrniti na tisti čas, ko se določajo osebni dohodki, pa tudi dopusti! Takrat so namreč vodilni in vodstveni delavci zelo podrobno seznanjeni, kaj so za svojo »plačo« dolžni delati in odgovorjati. Če nekateri tega ne delajo, jih je pač treba na to opozoriti, če pa še to ne pomaga in ne spoštujejo »daj-dam« pogodbe, je treba te ljudi brez jeze, pa tudi brez sentimentalnosti — zamenjati! Lahko smo prepričani, če bi tak ukrep uporabili le enkrat, bi se odgovornost takoj povečala.

Drugo dejstvo, ki je izrednega pomena za nas vse — je fluktuacija oz. bolj po domače: zapuščenje tovarne, odpoved službe. Članek namreč poudarja, da denar (osebni dohodki) ni glavni in edini vzrok, pač pa stopajo v ospredje — osebni odnosi!

Dobro vem, da je dobro počutje na delovnem mestu — zlata vredno. Če se dobro počutiš v delovni okolici lažje delaš, več narediš, ohranjaš zdravje in se veseliš vsakega dne, vsakega snidenja s sodelavci. V nasprotnem slučaju ti je delo v breme, postajaš nervozen, jezljiv, skratka — podjetje ni več tvoj drugi

Udeleženci splitskega seminarja spremljajo predavanja domačih in-tujih strokovnjakov

Seminar za projektante požarno - signalnih naprav

Sredi maja je bil v Splitu seminar, namenjen v prvi vrsti projektantom signalnih naprav za protipožarno zaščito raznih objektov in postrojb. Zelo zanimivih predavanj domačih in tujih strokovnjakov se je udeležilo nad sto projektantov iz različnih industrijskih in gospodarskih sektorjev.

»Bolje preprečiti, kakor lečiti« je stara ljudska modrost, ki ji ni mogoče odrekati veljave na mnogih področjih,

kjer je ogroženo človeško življenje ali imetje. Eno od takšnih področij so elementarne nesreče, med katerimi je ogenj po svojem grozljivem učinku nedvomno na prvem mestu. V tisočletnem boju med človekom in ognjem prihaja človek na bojišče ponavadi — z zamudo. Zato nenehno išče sredstva in načine, da bi se spoprijel z ognjenim elementom na kolikor-toliko »enakopraven« način.

Danes so na voljo dokaj zanesljive naprave, ki omogočajo pravočasno odkrivanje požara in s tem vred tudi učinkovito intervencijo. Med javljalniki, med katerimi so na svetovnem glasu proizvodi firme »Cerberus« — nudijo s svojo elektronsko nezmožljivostjo precejšnje šanse, da bo požar pravočasno odkrit ter zadušeni ali vsaj lokaliziran. Toda praksa je pokazala, da tehnična dovršenost javljalnikov še ni zadostno zagotovilo, da bo njihovo delovanje uspešno in učinkovito. Tisti, ki se želi zanesljivo zaščititi z njihovo pomočjo, mora tudi vedeti, kje so prava »stražarska mesta«, odkoder je mogoče uspešno nadzorovati prav vsa občutljiva mesta v posamezni zgradbi ali objektu.

Splitski seminar je bil namenjen ravno problematiki pravičnega in učinkovitega projektiranja signalnih naprav ter njihovega povezovanja v ustrezne sisteme. Na

predavanjih, ki jih je organiziral Biro za avtomatizacijo v industriji ZZA Iskra, je tekla beseda o novostih v proizvodnji požarno-signalnih naprav, o organizaciji alarma in o vplivu instalacijske izvedbe javljalnih sistemov. Posebna pozornost je bila posvečena zaščiti velikih gospodarskih objektov, veleblagovnic, telefonskih central, računskih centrov, stanovanjskih in javnih zgradb ipd.

Mimo domačih strokovnjakov (Petra Šimenka, Vladimira Gačeše, Jernca Kuhariča, Vlada Urbasa in Andreja Koflerja) sta na seminarju sodelovala tudi dva inozemska eksperta in sicer predstavnik firme »Cerberus« g. Sutter ter g. Peter W. de Leeuw, holandski strokovnjak za la-dijsko protipožarno zaščito.

Tretjega dne so strokovnjaki biroja predstavili udeležencem seminarja naprave za klimatizacijo stanovanjskih objektov, ki jih bomo kmalu izdelovali v kooperaciji z japonsko firmo Hitachi.

Zeleti bi bilo, da bi bilo takšnih in podobnih seminarjev še več. Kajti pozno, toda ne prepozno, prihajamo do spoznanja, da tehnični opis ali prospekt še ni prodal niti enega proizvoda. Zlasti ne na področju takšne proizvodnje, kjer imata tehnična vzgoja, event. porabnikov in prodaja intelektualnih storitev veliko večji učinek, kot plasma proizvodov na malone sejmarjski način.

M. Lj.

V Iskra RIZ štirinajstdnevnik?

Delovna organizacija ISKRA RIZ — Zagreb ima svoj tovarniški časopis, ki je doslej izšel v 74 številkah. Glede na to, da je po svojem obsegu dokaj velik, njegovo izhajanje pa zlasti v zadnjem obdobju iz tehničnih razlogov ni bilo preveč redno, si v ISKRA RIZ prizadevajo, da bi sedanje glasilo zamenjali za štirinajstdnevnik.

Stvar je že tako daleč, da je zdaj le še odvisno od

upravnega odbora ISKRA RIZ, če bo predlog sprejel in v primeru razumevanja UO RIZ, bo že naslednja številka glasila izšla v novi obliki, ki bo podobna našemu tedniku in bo ob rednem, štirinajstdnevnom izhajanju prav gotovo še bolj odigrala svojo informativno vlogo, saj bodo člani delovnih kolektivov ISKRA RIZ lahko bolj tekoče informirani o dogajanju v tovarnah in ZP ISKRA.

Slednjič dostojna publikacija o ZP Iskra

Ze vsa leta obstoja združenega podjetja ISKRA ugotovljamo, da bi podjetje, kakršno je po svojem obsegu in pomembnosti naše, moralo po vzorcu renomiranih tujih firm, imeti občasne reprezentativne publikacije, iz katerih bi lahko doma in v svetu razbrali, kako delamo in v svetlu naš razvoj in rast. Vendar je vse doslej ostalo le pri teh ugotovitvah.

Pred kratkim pa smo končno le dobili solidno in skrbno pripravljeno publikacijo — letno poročilo ZP ISKRA za preteklo leto. S to lično urejeno in dostojno natisnjeno publikacijo smo prvič v naši zgodovini v skopih obrisih prikazali naše delo in rezultate v minulem poslovnem letu.

Publikacija, o kateri je govorila, je po svojem videzu zares solidna, sodobna in prav lahko zadovolji še tako razvajen okus človeka. Takšna kot je, prav gotovo lahko pre-

nese primerjavo z vsako tujo publikacijo podobne vsebine.

Zato upravičeno zaslužijo ustvarjalci publikacije — oblikovalci iz ISKRA COMMERCIE — sektorja za pospeševanje prodaje, v katerega sta zdaj združena nekdanji oddelki za industrijsko oblikovanje ZZA in propagandna služba, vso pohvalo.

Nova publikacija — z angleško besedo—Annual Report za leto 1969 je torej izšla, lepša in prikupnejša od pričakovanih in želeli bi bilo ob tem, da bi jih sledile še druge, skrbno pripravljene in solidno izdelane, ki bodo tudi v prihodnje veren prikaz našega dela, prizadevanj in ugodnih poslovnih rezultatov. Natisnili so jo v angleščini, nemščini, srbohrvaščini in slovenščini v skupni nakladi 10 tisoč izvodov in ji dodali še barvno turistično prilogo, katera prav tako izpričuje oblikovno dovršenost in je namenjena našim inozemskim poslovnim partnerjem.

Naš razgovor

Na vprašanja UREDNIŠTVA odgovarja šef obrata »Stikala«, dipl. inž. PETER KOBAL.

Vprašanje:

Pred leti je imel obrat »Stikala« kar precejšnje skrbi zaradi prodaje svojih izdelkov. Ker že precej časa nismo ničesar objavili o tem obratu, bi bilo prav, da bi zvedeli kako kaže letošnje leto.

Odgovor:

Teh težav ni več, ker je, vzeto dve leti nazaj — izredna konjunktura pripomogla uspešno prebroditi težave prodaje. Lahko rečem, da je bil to čas izrednega povpraševanja po naših izdelkih.

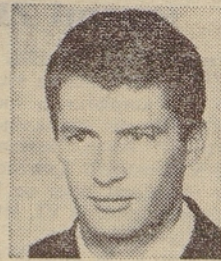
Vprašanje:

Vi ste prevzeli posle šefa obrata »Stikala« v letošnjem letu. Bi nam lahko povedali o problemih, ki so bili in ki se še sedaj pojavljajo?

Odgovor:

Če vzamem v poštev dobo treh mesecev odkar sem na

tem delovnem mestu, menim, da so mi težave obrata v pretežni meri poznane. Kot vem, so problemi po vseh tovarnah, teh tudi pri nas ne manjka, vendar jih strogo delimo na področja, ki jih lahko sami rešimo in na področja, ki jih morajo rešiti drugi oz. skupno. Kar se tiče internih problemov bi dal prednost konsolidaciji odnosov znotraj obrata ter še večjemu angažiranju pri delu. Glede proizvodnje obstaja dejstvo, da je specifičnost proizvodnje v precejšnji meri vezana na konkurenco na domačem tržišču, da ne govorim o zunanjem trgu, kjer je konkurenca še večja. Poleg tega je proizvodnja dokaj vezana na uvozni material, kjer splošna nelikvidnost igra veliko vlogo, posebno pri plačevanju carine.

Prav zato nastajajo dostikrat neljubi zastoji.

Vprašanje:

Ste že mislili na povečanje proizvodnje?

Odgovor:

Zaradi stavbe, ki ni najbolj primerna za tovrstno proizvodnjo (šibki stropi) in dokajšnjih problemov prevoza iz matične tovarne prek savskega mostu in obratno (glavna cesta), bi bila tudi dograditev novih prostorov ob stari stavbi med cesto in Savo — po treznem premisleku — ne praktična in neprilagodljiva. Če obstajajo potrebe za razširitev, bo najbolje, da se v doglednem času preseli naš obrat na prostor ob matični tovarni okraj Save. Pripravljeni sem, da bi s tem znižali tudi stroške proizvodnje ter lažje sprejemali povišanje proizvodnih obveznosti.

Vprašanje:

Znano je, da ste bili svojčas predsednik upravnega odbora v »Elektromehaniki«. Vam ta funkcija pri vašem delu zdaj kaj koristi?

Odgovor:

Vsekakor! ... Ta funkcija je bila zelo koristna za uveljavljanje na razna področja dela in poslovanja.

ABC

Struktura osebnih dohodkov vseh zaposlenih

Če lahko ljudi, ki zaslužijo več kot 2000 dinarjev mesečno, uvrstimo med dobro plačane Jugoslovane, potem jih je nekaj več kot 135.000. Tako vsaj kaže sporočilo zveznega zavoda za statistiko, ki je potreboval več mesecev, da je obdelal strukturo osebnih dohodkov vseh zaposlenih v septembru lani. Takrat je bilo v Jugoslaviji 3.700.000 zaposlenih.

Torej je 3,7% zaposlenih Jugoslovanov zaslužilo lani septembra več kot 2000 dinar-

jev. V gospodarstvu jih je bilo 3,1%, v negospodarstvu pa 6,2%. Tam kjer so povprečni zaslužki najvišji, je tudi največ ljudi z osebnimi dohodkom nad 2000 dinarjev. Tako je npr. tekstilna industrija na zadnjem mestu, ker je v tej veji zaslužilo več kot 2000 dinarjev le 0,8% zaposlenih.

V negospodarstvu so na prvem mestu projektantske organizacije, kjer vsak tretji zasluži več kot 2000 din, potem pridejo gospodarske zbornice, kjer je to mejo

presegel vsak četrti zaposleni, pa visoke in višje šole, republiški upravni organi, znanost in zvezni organi.

Največ Jugoslovanov je zaslužilo v septembru 1969 med 600 in 1000 dinarji, takih je 46,1% ali skoraj polovica zaposlenih. Potem pridejo ljudje z zaslužki med 1000 in 1200 dinarji (14,3%), več kot 1200 pa manj kot 1400 dinarjev je zaslužilo 8,4% zaposlenih. Treba pa je seveda vedeti, da je še precej Jugoslovanov, ki zaslužijo zelo malo: manj kot 400 di-

narjev je zaslužilo sicer le 2,2% zaposlenih, zato pa je kar 15% tistih, ki so zaslužili med 400 in 600 dinarji, kar je kar precej.

Struktura zaslužkov je po republikah, kot je bilo pričakovati, precej različna. Medtem ko v Bosni in Hercegovini zasluži manj kot 600 dinarjev 20,3% zaposlenih, je v Srbiji takšnih 20,4%, v Črni gori 25,3, v Makedoniji celo 28,5, na Hrvaškem pa le 12,1 in v Sloveniji komaj 4,5%.

Tehniško tehnološka revolucija in mladi

Referat s III. majskega srečanja mladih elektronske in elektroindustrije Jugoslavije v Kranju, maja 1970

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Zaposlovanje ustreznih kadrov je nujna dolgoročna poslovna naloga podjetij. Ponoviti velja znano dejstvo, da v sodobnem industrijskem svetu niso važna le prirodna bogastva, investicijska opremljenost in kroženje sredstev, pač pa tudi vrednost, ki jo predstavljajo dobri kadri. Z gospodarsko reformo je tudi politika kadrovanja dobila večji poudarek. Vedno več se zaposluje mladih kadrov, vendar še marsikje prihaja do izraza politika zapiranja vrat mladim, sposobnim in šolanim ljudem, od katerih v veliki meri zavisi položaj našega gospodarstva. Vse to je v nasprotju z načeli reforme in pušča negativne posledice. Še vedno se doraja, da odhajajo mladi strokovnjaki v tujino, kar ima še druge negativne vplive.

S tako politiko se še marsikje ohranjajo garture iz časov, v katerih so bile razmere gospodarjenja bistveno drugačne. Ti ljudje, ki niso šli s časom, ne morejo biti porok za hitrejši razvoj, za hitrejšo premagovanje težav.

Ena najpomembnejših nalog Zveze mladine je zavzeti odločno stališče, da na ustrezna delovna

mesta pridejo ljudje z ustrežno izobrazbo in ustreznimi sposobnostmi.

Zveza mladine danes sprejema samoupravni način reševanja problemov, kot osnovno vodilo svojega delovanja, gradi kolektivno zavest in se bori proti pojavom oportunitizma in pasivnosti, ki kljub družbeni lastnosti proizvajalnih sredstev povzročata, da se delovni ljudje počutijo kot mezdni delavci, ki ne upravljajo sami in ne delijo ustvarjenega dohodka.

Neustrezni kadri so največkrat vzrok za slabe poslovne rezultate. To je pereče še toliko bolj, ker se vodilni uslužbenci v slabih gospodarskih organizacijah krčevito držijo svojih delovnih mest in niso sprejemljivi za nove kadre, zlasti še za tiste ne, ki bi s svojo sposobnostjo in znanjem v določenem času ogrozili prav njihova mesta.

Ob tem lahko ugotovimo tudi to, da se premalo govori o sposobnosti, o resničnem prispevku k združenemu delu in o dejanskem vplivu slehernega zaposlenega na določanje kriterijev in konkretno izbiro za posamezna vodilna delovna mesta. Ta izbira mora postati objektivnejša,

ne pa da je rezultat takih ali drugačnih kombinacij ozkega kroga posameznikov. Naša naloga je boriti se, da bo vsako delovno mesto v gospodarski organizaciji izpostavljeno stalni konkurenci znanja in sposobnosti. Vsi kratkoročni in dolgoročni razvojni programi morajo vsebovati tudi razvoj kadrovske strukture. Prizadevati si moramo za takšno kadrovsko politiko, ki bo omogočila uveljavljanje znanstvenih in tehnoloških dosežkov.

Sestavni del kadrovske politike je štipendiranje. Zaradi pomanjkanja kadrovskega predvidevanja v gospodarskih organizacijah, štipendiranje trenutno ni zadovoljivo. Važna naloga vseh aktivov Zveze mladine v gospodarskih organizacijah je stalno vzpodbujanje in podpiranje izobraževanja zaposlenih, predvsem mladih. Tu ne gre samo za izobraževanje takih, ki nimajo ustrezne izobrazbe za delovna mesta, ki jih zasedajo, temveč za nenehno strokovno usposabljanje vseh.

Pozitivno je na kadrovsko strukturo vplivalo tudi pripravništvo. S tem se je zmanjšala nezaposlenost srednjih, višjih in visokostrokovnih kadrov. Kljub temu pa, da je ob sprejemanju zakona o pripravnikih marsikdo imel občutek, da je to ena od zelo dobrih oblik uresničevanja kadrovske politike, vendarle marsikje lahko ugotovljamo razne nepravilnosti in slabosti. Osnovna slabost pripravništva je bila, da gospodarske organizacije mladih pripravnikov niso uvedle v strokovno, samoupravno in politično delovanje. Mladi se morajo v takih gospodarskih organizacijah zavzeti za izdelavo programa pripravništva, ker v nasprotnem primeru ni mogoče spoznati kvalitete pripravnika in zato mu po stažiranju ni mogoče zaupati ustreznega delovnega mesta. Stažiranje nikakor ne sme pomeniti le

Pred VI. letnimi športnimi igrami ZP Iskra Kranj

V petek, 28. maja 1970 se je v Zagrebu sestala na svojo redno sejo komisija za šport in rekreacijo pri sindikalnem odboru ZP Iskra. Sestanek je bil v prostorih športnega parka »Mladost«, kjer se bodo odvijale letošnje VI. letne športne igre ZP Iskra.

Komisija je še enkrat podrobno pregledala vse propozicije, skupno s tov. Josipom Tomljenovićem - Slimom - strokovnim in tehničnim vodjo športnega parka »Mladost«, oz. letošnjih VI. letnih športnih iger ZP Iskra. Večjih sprememb ni bilo, v glavnem so jih vskladili z ustreznimi splošnimi pravili za posamezne discipline.

Dopolnjene propozicije z vsemi ostalimi navodili o poteku VI. letnih športnih iger — bo poslal pripravljalni odbor iz RIZ v posebej zato pripravljenem biltenu vsem organizacijam ZP Iskra.

Otvoritev VI. iger ZP Iskra bo v soboto, 27. junija ob 8. uri zjutraj, v športnem parku »Mladost« v Zagrebu.

Pokrovitelj letošnjih letnih športnih iger ZP Iskra je glavni direktor RIZ, tov. Krsto Bojić, dipl. ing.

Spanje in prehrana. Za to je tudi preskrbljeno v neposredni bližini (200 m) športnega parka, v Studentskem naselju. Podrobna navodila v zvezi s tem bodo v biltenu VI. LSI ZPI.

Zaključek — razglasitev rezultatov VI. LSI — Iskre bo v nedeljo, 28. junija ob 16. uri popoldan v gradu Mokrice.

Izlet: Komisija je tudi enoglasno sklenila, da bo prispevala gotova sredstva, za izlet prvo plasiranih ekip iz posameznih disciplin.

Prve tri ekipe iz vsake discipline ter prve tri plasirane organizacije dobe ustrezne pohvale.

Športniki ZP Iskra, še je čas za temeljite priprave. Izkoristite ga — borbe bodo hude!

PREDTEKMOVANJA V NOGOMETU

Kot vsako leto, se je tudi letos za letne športne igre Iskre, ki bodo v Zagrebu, 27. in 28. junija, lepo število nogometnih ekip iz naših organizacij. Ker se bodo v Zagrebu pomerile v finalu le štiri najboljše ekipe, so bila zato potrebna predtekmovanja.

Na stadionu NK Mladost v Kranju so se v ta namen pred 14 dnevi sešli nogometni ekipi iz Kranjske tovarne in tovarna »Aparati« in »Naprave« iz Ljubljane. Čeprav slednji dve med seboj še nista odigrali kvalifikacijske tekme, je v tej skupini že znan finalist.

Kot je bilo pričakovati, se je v finale plasirala enajstotnica Elektromehanike; ki je z rezultatom 2:0 (1:0) odpravila ekipo »Aparati«, nato pa še z rezultatom 1:0 (0:0) ekipo tovarne elektronskih naprav. Medsebojna tekma Aparati : Naprave bo te dni v Ljubljani, vendar njen izid ne more vplivati na spremembo finalista.

Poročil s kvalifikacijskih tekmovalj v Novi Gorici in Ljubljani še nismo prejeli, zato o tem, kdo so razen kranjske ekipe in ekipe prireditelja — ISKRA RIZ Zagreb letošnji nogometni finalisti — prihodnjic.

Osnutek programa dela komisije ZB

Splošni program dela:
— Program dela Komisije ZB je sestavni del programa dela Sindikalne organizacije ZPI.

— Komisija ZB ZPI ima koordinacijsko nalogo z delovanjem komisij ZB pri delovnih organizacijah ZPI.

— Komisija ZB ZPI ima pravico zahtevati od Sindikalnega odbora, da skliče na njeno zahtevo širši sestanek sindikalne organizacije ali samega odbora. Isto velja tudi za komisije ZB pri posameznih osnovnih organizacijah sindikata.

— Komisija ZB mora voditi točen seznam svojih aktivnih udeležencev NOB, kakor tudi vseh ostalih članov ZB, zaposlenih v ZPI.

— Komisije ZB naj posvečajo večjo pozornost delu z mladino in prikazovanju tradicije NOB in njene vloge.

Akcijski del programa:

— Vsi člani ZB naj v okviru svojih sposobnosti sodelujejo v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah, da tako doprinejo svoj prispevek k še hitrejšemu razvoju ZPI in njenih odnosov. Nenehno naj stremijo za tem, da se razvoj samoupravljanja v naših organizacijah odvija v smeri neposrednega odločanja proizvajalcev pri razporejanju ustvarjalnega dohodka.

— Komisija ZB naj sodeluje z osnovno organizacijo sindikata kadar so predvidene večje akcije družbenopolitičnih organizacij.

— Vse komisije in tudi posamezni člani ZB naj vedno sodelujejo pri pripravah in izvedbi volitev v vse organe ZPI ter v občinske, republiške in zvezne organe.

— Organizacije ZB aktivno sodelujejo pri jubilejnih proslavah.

— Vse komisije ZB morajo posvečati posebno skrb bolnim in socialno šibkim članom ZB. Zato naj v ta namen organizira skupna letovanja za socialno šibke člane, za bolne člane pa naj organizira klimatska zdravljenja.

— Komisije ZB naj vedno poskrbe za primerno poslovanje od članov ZB, ki odhajajo v pokoj ali od članov ZB v primeru njihove smrti.

— Pri kadrovanju in napredovanju na posameznih delovnih mestih, naj imajo udeleženci NOB prednost pred drugimi, če odgovarjajo pogojem razpisa.

— Komisija ZB ZPI organizira 10 dnevno letovanje članov ZB v mesecu avgustu.

— Komisije ZB pri osnovnih organizacijah sindikata naj intenzivno delajo na reševanju stanovanjske politike članov ZB. Pri dodeljevanju kreditov za rešitev stanovanjskih vprašanj naj imajo člani ZB prednost pred drugimi.

— Osrednja proslava ZB ZPI bo Dan ISKRE, ki bo na Dan borca 4. julija.

— Vse komisije ZB naj stalno stremijo za organizacijo raznih izletov v partizanske kraje ob državnih ali drugih praznikih.

— Pri obeležju NOB naj bodo člani ZB prisotni pri odkrivanju spomenikov, pri počastitvi borcev na Dan mrtvih itd.

— Vsi člani ZB naj svoje eventualne prošnje ali pritožbe naslavljajo najprej na svojo komisijo ZB v delovni organizaciji. V slučaju pa, da se prošnja ali pritožba ne more

rešiti na tem nivoju, naj se odstopi v reševanje Komisiji ZB pri Sindikalnem odboru ZPI.

Komisija ZB ZPI

61 članov ZB letuje brezplačno v domovih Iskre

Po sklepu Komisije ZB ZP ISKRA z dne 6. V. 1970 v Ljubljani je bilo sklenjeno, da komisija ZB financira 61 članom, socialno in zdravstveno ogroženim ter aktivnim brezplačno letovanje.

Komisija ZB ZP ISKRA plača iz svojih sredstev 10-dnevni pension za vsakega, stroške prevoza pa naj krijejo Komisije ZB po delovnih organizacijah.

Razdelilnik odobrenih mest za letovanje članov ZB po posameznih organizacijah je naslednji:

	Dugi otok	Trenta
1. Elektromeh.	6	3
2. Avtomatika	2	1
3. Elementi	3	2
4. Avtoelektr.	3	2
5. Aparati	2	1
6. Elektromot.	2	1
7. Naprave	2	1
8. Kondenzatorji	2	1
9. Elektronika	1	1
10. Instrumenti	2	1
11. Usmerniki	1	1
12. Polprevod.	1	2
13. ZZA	1	1
14. IC	1	1
15. Strok. služ.	1	0
16. ŠC	1	0
17. Sprejemniki	2	2
18. RIZ	3	2
19. Orodjarna	1	0
20. CAOP	0	1

37+24=61

čakanje na polni osebni dohodek, ampak predvsem proces usposabljanja.

Na koncu še kratak rezime. Proizvodni programi in stopnja prekrivanja proizvodnje podjetij elektronske industrije, najbolj drastično odraža vsebinske probleme v tej grupaciji pri nas. Razen direktnega prekrivanja proizvodnih programov obstoji tudi prekrivanje na področju raziskav. To pravzaprav ne bi vodilo v kritično situacijo, če bi velikost kapacitet in stopnja njihovega izkoriščanja dopuščali kompleksno reprodukcijo, kajti velikost vseh razpoložljivih kapacitet skupaj, koncentriranih na enem mestu, bi se komajda lahko smatrala za mejno osnovo rentabilne proizvodnje. Z ozirom na to, da je izkoriščanje kapacitet polovično, ponekod pa tudi znatno slabše, lahko sklepamo, da tudi popolnoma integrirana grupacija ne bi bila v stanju, da normalno reproducira na primernem nivoju. Iz tega se lahko zaključijo, da so individualne možnosti in pogoji reprodukcije v delikatni situaciji. Visoki fiksni stroški proizvodnje obremenjujejo živo delo, tako da tak odnos vodi v skrajno nezno situacijo. Poleg velikega pritiska na osebne dohodke, taka raven reprodukcije ne more prenesti cene raziskav in razvoja. Tako stanje traja že tako dolgo, da so se vse bolj začele čutili razlike v tehničnem nivoju elektronske industrije pri nas in elektronske industrije v razvitejših državah. V petnajstletnem intenzivnem razvoju je bilo namreč zabeleženo naše občutno približevanje svetovnemu tehničnemu nivoju, vse do taktak, ko je področje elektronske temeljito pretežno ali izključno na klasičnem reševanju nalog v smislu povezovanja diskretnih predvsem aktivnih elementov. V drugi polovici šestdesetih let pa je naše spremljanje

razvoja prišlo v težave, in to prav zato, ker nivo akumulacije in razdrobljenosti naporov niso prenesli finansiranja osvajanja in spremljanja modernih licenc tehnologije ali samostojnega raziskovalnega dela.

Poslabšanje stanja v domači elektronski industriji, ki seveda istočasno pomeni manjše možnosti za njen nadaljnji razvoj, odraža delovanje neprimernih objektivnih in subjektivnih činiteljev. Mnoge težave so posledica stvarnih zunanjih vzrokov, ki spremljajo ekonomsko tehnični razvoj vsake dežele in posebno še industrijske dejavnosti. Posebno elektronika povzroča komplikacije, zaradi hitrega razvoja tehnike in tehnologije v tistih deželah, ki imajo popolnoma razvito ekonomsko osnovo in vodilno tehnologijo. Velike investicije teh držav v razvoj elektronske industrije, ki so največkrat motivirane z neekonomskimi težnjami (vojno vprašanje), v kratkem času razvrednotijo dosege manj razvitih držav. Zaostrevanje konkurence na tržišču, ter izvozna ekspanzija nekaterih držav, ki je omogočena z nizkimi proizvodnimi stroški, enostavno prekaša ideje in programe raziskav in razvoja elektronske ter proizvodnje ne samo v nezadostno razvitih, ampak tudi v večini visoko razvitih držav, katerih notranje tržišče ne dopušča tehničnega in ekonomskega monopola. Samo po sebi je umevno, da te osti ostajajo naperjene tudi proti naši elektronski. Kakšne posledice bodo ti vplivi imeli, v veliki meri zavisi od delovanja subjektivnih činiteljev.

Ocene možnosti in okvirna projekcija nadaljnega razvoja elektronske v naši državi se mora brezpogojno podrediti sprejetju koncepcije enotnega programa. Doseganje ciljev bo pogojeno z

doslednostjo sprovanja programske koncepcije in s spoštovanjem elementarnih zakonitosti medsebojno odvisnih zunanjih in notranjih faktorjev napredka. Zaradi tega se ne more govoriti o dolgoročni programski usmeritvi grupacije kot celote ali posameznih podjetij, če se v principu ne spoštujejo zakonitosti razvoja in ne akceptirajo vodilnih sprememb v tehnično tehnološkem ustvarjanju sveta kot celote.

Kljub vsemu pa je treba pričakovati, da bo v perspektivi pri nas nastala integrirana skupnost podjetij elektronske industrije z visoko stopnjo homogenosti — mogoče celo kot enotno podjetje. K takemu razvoju integracije bodo največ prispevali sami najvažnejši proizvajalci grupacije, delno pa tudi druge industrijske veje. Tudi šolske in druge institucije, ki se ukvarjajo z raziskavami v elektronski bodo prav tako zainteresirane, da v odgovarjajoči meri postanejo sestavni del interesne proizvodne skupnosti. Sedanja razvoj integracijskih procesov v glavnem odpira pot takemu procesu, kljub temu, da v proizvodnji in na tržišču še vedno lahko zasledimo tendenco premikov v nasprotno smer. Iz tega sledi, da morajo že v današnji situaciji in v novi fazi razvoja skupni interesi in oblike uspešnejšega poslovanja biti tempirani na zmanjšanje izgub s povečanjem uspehov v proizvodnji in racionalnejšem finansiranju določenih raziskovanj.

In končno, ob spoštovanju samoupravnega razvoja in svobode programske ter tehnološke usmeritve bi tu prišle v poštev tudi avtoritativne družbene intervencije, ki vsebinsko ne rušijo ampak ustvarjajo dolgoročno napredno materialno osnovo samoupravne orientacije.

Koncept nove osnovne šole — spomenika NOB v Cerknem

Sklep o zgraditvi nove osnovne šole kot spomenika NOB nas obvezuje, da zgradimo sodobno šolo, ki bo ob splošnih vzgojno izobraževalnih nalogah imela še posebno dolžnost, da v praksi proučuje metode pouka novejših zgodovine, še posebej pa zgodovine narodnoosvobodilne borbe in, da z vsem svojim življenjem in delom mladini posreduje živo bistvo revolucionarne tradicije.

Šola naj bi bila po vsebini svojega dela:

— študijska (eksperimentalna) šola za iskanje in preizkušanje novih metod poučevanja zgodovine novejšega obdobja, predvsem narodnoosvobodilne borbe,

— ogledna (hospitacijska) šola, ki bi svoje vzgojne izkušnje posredovala tudi drugim slovenskim šolam.

To nalogo bo nova šola lahko izpolnjevala le s pomočjo in sodelovanjem pristojnih ustanov, to je zavoda za šolstvo in pedagoškega inštituta. Obe ustanovi naj bi ji pomagali tako pri snovanju, kakor pri izvajanju konkretnega pedagoškega programa.

Pri eksperimentalnem delu na področju metodike pouka zgodovine naj bi šola iskala nove možnosti in metode,

— za podajanje zgodovine pri pouku (pri tem gre tudi za preizkušanje učil, učbenikov, za iskanje novih pomagala, da bo pouk čim bolj zanimiv in nazoren),

— za razvijanje izvenšolskih aktivnosti učencev, s katerimi bi le-ti izven rednega pouka poglobljali poznavanje NOB.

Prizadevanje šole naj ne bi bilo usmerjeno samo k iskanju čim sodobnejših in uspešnejših didaktičnih metod, torej ne le v smeri izobraževanja, temveč tudi in predvsem k vzgojnemu cilju, k razvijanju aktivnega odnosa učencev do preteklosti in do vsega, kar iz nje črpamo za prihodnost.

Svojo funkcijo živega posrednika naše preteklosti bo šola lahko opravljala le v tesni povezavi z okoljem, ki je še vse živo tradicij iz obdobja NOB in če bo učence tudi čustveno povezala s prirozišči dogajanj med NOB in z ljudmi, ki so bili nosilci teh dogajanj. Takšni šoli nudi najširše možnosti Cerknem in Cerkljansko, ki je med vojno tako veliko pomenilo kot središče osvobodjenega ozemlja Primorske in Gorenjske, kot zaledje IX. korpusa, na katerem se je razvijala bogata dejavnost ne le za oskrbovanje vojske, temveč tudi na področju šolstva, kulture, tiskarstva, sanitete itd.

Pionirska in mladinska organizacija na šoli bi lahko prevzeli skrb za vse spomenike NOB na Cerkljanskem. Vsaka generacija učencev naj bi bila dobro seznanjena s pomenom spomenikov in z

vsemi zgodovinskimi dogajanjmi, ki jih predstavljajo, da bi vse to lahko tudi učenci sami posredovali svojim vrstnikom, ki bi šolo in Cerkljansko obiskovali.

V okviru krožkov naj bi mladina pod vodstvom učiteljev zbirala zgodovinsko gradivo, predvsem spomine cerkljanskih prebivalcev ter borcev in aktivistov, ki so vojni čas preživeli na Cerkljanskem. Sodelovala bi lahko tudi pri pripravi razstav za učence.

Takšna dejavnost učencev na šoli seveda ne bi mogla imeti znanstvenih ambicij. Njen pomen bi bil predvsem v aktiviranju mladine in pionirjev in s tem v razvijanju zanimanja in novega odnosa do idealov in ustvarjalnega optimizma naše revolucije.

Posebno obeležje naj bi imela tudi kulturna dejavnost učencev. Že obstoječe glasilo Mlada rast, dramska skupina, pevski zbor bi lahko vedno znova črpali snov iz kulturne dediščine osvobodilnega boja. V svojem repertoarju naj bi imeli otroci tudi tipični partizanski miting, ki bi ga lahko ob vsaki priliki predstavili obiskovalcem.

Svoje izkušnje naj bi šola posredovala drugim slovenskim šolam, zato bi bila njena naloga, da s pomočjo pedagoških ustanov organizira

— spominska srečanja med šolami, učitelji in učenci,

— mednarodna mladinska srečanja, katerih namen bi bil, seznanjati mladino drugih držav z našo NOB,

— ekskurzije šolarjev in mladine sploh k spomenikom NOB na Cerkljanskem, po partizanskih poteh, v okoliške vasi in v vse tiste kraje, kjer bi mladina lahko dobila živo predstavo o dogajanjih, organizaciji in kulturnih dosežkih našega osvobodilnega boja,

— seminarje in študijska srečanja učiteljev zgodovine, na katerih bi obravnavali posamezne teme iz sodobne zgodovine in metodološka vprašanja pouka zgodovine,

— vzorne nastope učiteljev zgodovine,

— zaradi geografske lege in popularnosti kraja bo imela nova šola vse možnosti, da se v tem smislu tesno poveže tudi z zamejskimi slovenskimi šolami.

Gradivo, ki ga bo šola pri razvijanju svoje specifične dejavnosti nujno potrebovala (leposlovno in strokovno literaturo na temo NOB, fotokopije najbolj značilnih dokumentov in slik, ki jih hranijo razni arhivi in muzeji itd.), mora biti strokovno izbrano in prilagojeno potrebam šole. Zato bo šola nujno potrebovala pomoč ustreznih ustanov, predvsem inštituta za zgodovino delavskega gibanja in centralnega muzeja NOB v Ljubljani.

Krajevna muzejska ustanova — mestni muzej v Idriji — naj bi sprejela v svoj program proučevanje krajevne

zgodovine. Rezultati tega proučevanja bi bili odlično ilustrativno sredstvo za prikazovanje življenja na osvobodjenem ozemlju v vsej njegovi pestrosti. (Tako je bila npr. zdravstvena organizacija na Cerkljanskem močno razvejana in glede na vojne razmere dovršena. Podobna proučitev vseh zdravstvenih ustanov, lokalizacija let, opis zdravstvene organizacijske mreže, njen grafični prikaz, slika vključevanja domačega prebivalstva v zdravstveno dejavnost bi najprepričljiveje pokazali humanizem naše borbe. Na tak in podoben način bi bilo treba obdelati tudi vse druge dejavnosti: tisk, šolstvo, kulturno-prosvetno življenje, partizansko gospodarstvo itd.).

Smiselno in potrebno bi bilo, da bi mestni muzej v Idriji preselil svoj oddelek NOB v Cerkno, kjer bi se lahko najuspešneje razvijal in bogatil. Za polno realizacijo koncepta šole bi bil ta ukrep nadvse potreben, smiselni pa bi bil tudi z drugih vidikov. Cerkno je že danes zelo popularen cilj mnogih skupinskih in individualnih izletov domačih in tujih obiskovalcev, obisk v bolnico Franjo iz leta v leto narašča, zlasti iz inozemstva. Z izgradnjo nove šole bo imelo Cerkno še mnogo več obiskovalcev. Oddelek NOB iz idrijskega muzeja bi dopolnil sliko bogate zgodovine, ki jo predstavljajo že številni spomeniki. Program razvoja tega oddelka bi moral biti prilagojen potrebam in funkciji nove eksperimentalne šole. Tesna povezava šole z muzejem bi bila v skladu z modernimi težnjami muzejskih ustanov, da postanejo tudi in predvsem vzgojne ustanove.

Razstavno gradivo, ki bi se zbiralo in hranilo na bodoči šoli ali v oddelku za zgodovino NOB mestnega muzeja Idrija, lociranem v Cerknem, najne bi zajemalo le zgodovine ožje Cerkljanske, temveč tudi področja Gorenjske in ostale Primorske, med katerima je bila Cerkljanska najbolj naravna vez.

Urejeno naj bi bilo po tematiki. Razstave, ki bi se občasno menjavale, bi lahko prikazovale:

1. Položaj Primorske pod italijansko in posebej fašistično okupacijo, prikaz različnih oblik raznarodovanja in prikaz odpora proti temu raznarodovanju. Posebno pozornost bi bilo dati gospodarskemu položaju Cerkljanskega kot agrarnega področja pred drugo svetovno vojno (zadolževanje kmetij, brezposelnost, ekonomska emigracija itd.).

2. Prihod Osvobodilne fronte in njen razvoj v letih 1942 in 1943, mreža terenskih organizacij, politične in vojaške akcije, protikuropatorja in njihov neučinkovitost (glede

na to, da je Cerkljansko spadalo v obmejni pas in so bile zato italijanske oblasti na osvobodilno gibanje še toliko bolj pozorne, je bila izredno intenzivna mreža odborov OF, ki se je pred razpadom Italije razvijala na tem področju, toliko bolj zanimiva).

3. Življenje na osvobojenem teritoriju po razpadu Italije, to je:

a) razvijanje ljudske oblasti, volitve, izgrajevanje upravnih organov,

b) pomoč vojski v vseh oblikah,

c) javne službe, zlasti:

— zdravstvo na osvobojenem ozemlju,

— razvoj partizanskega osnovnega šolstva (zgodovinska

slika bi se lahko raztegnila tudi v obdobja italijanske okupacije in primerjava stanja bi bila nadvse vzgojna),

— partijsko šolstvo,

— drugi tečaji in šole (upravno politični, bolničarski, pevovodski, oficirski itd.),

— kulturnoprosvetne dejavnosti s posebnim poudarkom na vlogi igralske skupine IX. korpusa,

— tisk in tiskarne.

č) raznovrstne druge dejavnosti med NOB.

S spomeniki, spominskimi ploščami, bolnico Franjo, muzejem NOB ter novo šolo bi Cerkno res lahko izpolnjevalo splošno slovensko nalogo poglobljanja in razvijanja pouka novejših zgodovine.

»Elektromehanika«, Kranj Štipendije, počitniška praksa, dopolnilno izobraževanje

Na preučig kadrovske službe v kranjski tovarni je bil sprejet sklep za razpis naslednjih štipendij:

— 15 štipendij na fakulteti za elektromehaniko, šibki tok, smer telekomunikacije,

— 6 štipendij na fakulteti za elektrotehniko, jakni tok,

— 16 štipendij na fakulteti za strojništvo,

— 2 štipendiji na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, smer kemija,

— 5 štipendij na ekonomski fakulteti,

— 15 štipendij na poklicni šoli.

Odobrene so bile tudi šolnine za izredno šolanje in sicer:

— 15 šolnin na fakulteti za elektrotehniko III. stopnje, smer telekomunikacije,

— 4 šolnine za II. stopnjo, ne glede na smer,

— 4 šolnine na fakulteti za elektrotehniko II. stopnja,

— 6 šolnin na fakulteti za strojništvo II. stopnje, smer tehnološka,

— 2 šolnini na visoki ekonomski komercialni šoli, Maribor,

— 1 šolnina na višji šoli za varnostne inženirje,

— 4 šolnine na višji elektrotehniški šoli,

— 6 šolnin na višji tehniški šoli (strojništvo)

— 5 šolnin na elektrotehniški srednji šoli,

— 5 šolnin na tehniški srednji šoli (strojništvo)

V poklicno šolo »Iskra« se bo lahko vpisalo 90 učencev in to: 16 orodjarjev, 10 finomehanikov, 16 rezkalcev, 18 strugarjev, 10 strojnih ključavničarjev, 10 elektromehanikov in 10 telefonskih mehanikov. Odboren je bil tudi sprejem 6 vajencev: 3 za obratne električarje, 1 za kleparja, 1 za vodovodnega inštalaterja in 1 za splošnega ključavničarja.

V letošnjem letu bo lahko opravljalo počitniško prakso 42 študentov visokih in višjih šol, 158 dijakov srednjih šol, 85 učencev poklicne šole »Iskra« in 15 študentov iz tujine.

Svetovni rekorderji

Zvezni svet za delo pripravlja projekt kompleksne študije o poškodbah na delu in o profesionalnih boleznih, pa tudi analizo gospodarskih izgub, ki so posledica velike pogostnosti poškodb na delu v naši državi.

Po sodbi Zveznega sveta za delo bodo takšne študije večkratno koristne, zlasti pri izdelavi petletnega plana: pa tudi za zavode za socialno zavarovanje in inspektorate zaradi orientacije pri načrtovanju posameznih akcij, ki naj izboljšajo delovne pogoje.

Število poškodb na delu in primerov profesionalnih bolezni je pripeljalo do znanega paradoksa, da obstaja več invalidskih pokojnin kot starostnih (411.901 : 408.714). Poprečna delovna doba invalidskega upokojenca znaša komaj 20 let, po čemer sodimo med »svetovne rekorderje«.

Uspela športna tekmovanja za dan mladosti v »Elektromehaniki«

Sportna komisija pri sindikalnem odboru kranjske tovarne je za dan mladosti organizirala medobratno tekmovanje v streljanju in malem nogometu.

Pri malem nogometu je sodelovalo 11 ekip, v finale so se uvrstile Vzdrževanje I, ATN III in Orodjarna II.

Rezultati finala:
Vzdrževanje I : ATN III 7:2
Vzdrževanje I — orodj. II 5:1
ATN III : orodj. II 2:0
Pri strelskem tekmovanju z rračno puško je sodelovalo 5 ekip in sicer
Orodjarna I.
Zupan Janez 172-krogov, Lom-

bar Jože 168, Rozman Rajko 162 krogov — skupno 502 kroga.

Vzdrževanje
Frelj Srečko 171 krogov, Mravlje Marjan 168, Kmetič Karlo 157 — skupno 496 krogov.

ATN
Šlibar Vera 157 krogov, Linarič Slavko 154, Trelec Marinka 133, — skupno 444 krogov.

Stevci
Peternej Henrik 175 krogov, Zupančič Tine 145, Trček Matevž 100 — skupno 420 krogov.

Orodjarna II
Plut Tone 133 krogov, Pičulin Marjan 126, Čufar Tone 125 — skupno 384 krogov.

Posamezniki:
1. Peternej Henrik, »Stevci« 175 krogov; 2. Zupan Janez »Orodjarna« 172; 3. Frelj Srečko, »Vzdrževanje« 171; 4. Lombar Jože, »Orodjarna« 168; 5. Mravlje Marjan, »Vzdrževanje« 168; 6. Malovrh Božo, »Tehnične službe« 167; 7. Rozman Rajko, »Orodjarna« 162; 8. Šlibar Vera, »ATN« 157; 9. Kmetič Karlo, »Vzdrževanje« 157; 10. Linarič Slavko, »ATN« 154; 11. Sušteršič Cveto, »Stikala« 151; 12. Gros Ivan, »Tehnične službe« 148; 13. Zupančič Tine, »Stevci« 145; 14. Plut Tone, »Orodjarna« 133; 15. Trelec Marinka, »ATN« 133; 16. Pičulin Marjan, »Orodjarna« 126; 17. Čufar Tone, »Orodjarna« 126; 18. Trček Matevž, »Stevci« 100; 19. Šenk Vinko, »Stikala« 79 krogov.

TAKOJSNJA ZAPOSLETEV

Počitniška skupnost ZP Iskra, Ljubljana, Trg prekomorskih brigad, št. 1

takoj zaposli honorarnega
RAČUNOVODJO-BILANCIŠTA

Osební dohodki po dogovoru.

Uprava Počitniške skupnosti ZP Iskra

Nagrade za prvomajsko križanko

Za nagradno križanko, objavljeno za delavski praznik 1. MAJ smo prejeli 372 rešitev. Največ rešitev je bilo poslanih iz »Elektromehanike«, kar je tudi razumljivo, saj ima prek 4000 zaposlenih. Vrstni red bi bil precej drugačen, če ne bi reševalci delali napak pri besedah kot npr. ORRJOHNBOYD, kjer so mnogi pisali namesto Y navadni I, oz. E ali U, dalje pri orientalski utežni meri namesto OKA, OTA in pri otokih OT namesto OI. Te napake so se pojavljale tolikokrat zato, ker vse kaže, da so mnogi prepisovali rešitev križank in so pač delali iste napake, kot so bile že v predlogi. Poudariti je tudi treba, da so nekateri pisali črke zelo nerazločno, nekateri pa so pozabili celo napisati naslov. Zreb je razdelil nagrade takole:

1. nagrada (100 din): Končan Brigita, Elektromehanika.
2. do 6. nagrada (50 din): Kovačič Stanko, DE Orodjarna Kranj; Inž. Pavšer Karel, Iskra — Commerce; Trilar Ivo, Instrumenti, Otoče; Močnik Jana, Elektromehanika; Gril Ana, Elektromehanika.
7. do 11. nagrada (30): Hafnar Miha, Orodjarna, Kranj; Kosovel Marjeta, Ljubljana; Čož Andrej, Ljubljana; Golež Franjo, Iskra — Commerce; Bedina Vera, Strokovne službe ZP.
12. do 16. nagrada (20 din): Valant Helena, služba kvalitete Elektromehanika; Bradaška Vera, obrat »Stikala« Kranj; Lampe Ljudmila, strokovne službe ZP; Tepina Majda, obrat »Stikala« Kranj; Kecman Jovan, oddelek za preizkus materiala, Kranj.
17. do 26. nagrada (10 din): Lapan Marjan, Kranj, Kebečeva 16; Klemenčič Berta, obrat EMI, Kranj; Novak Pavel, Orodjarna, Kranj; Dežman Franc, obrat EMI, Kranj; Pravhar Avgust, vzdrž. strojev, Kranj; Gabrovec Silvo, obrat EMI, Kranj; Božič Janez, Solški center, Kranj; Pečar Anton, PPP DE »Stevci«, Kranj; Dežman Tomaž, GPP EMI, Kranj; Iljaš Vida, PPP DE »Stevci«, Kranj.

Nagrajencem čestitamo in jim sporočamo, da bodo nagrade prejeli po 15. juniju 1970.

Uredništvo

RESITEV NAGRADNE KRIŽANKE

Vodoravno:

MEDNARODNI — Z — ORRJOHNBOYD — Z — AD — VR — OTVA — EU — ION — RŽ — KLOT — TRDE — P — P — O — ASERI — ETON — RARITETA — MIRTA — SOL — NO — AKVA — KRMA — MIKSER — P — ZRISATI — I — PRAVILO — NEMI — OKO — SE — IZID — IDA — EMONA — IN — Z — MJ — KIJ — VILICE — GZ — ROP — E — DT — JOK — VOLILEC — RAST — EILA — ARS — SLALOM — A — NOJ — LVOV — A — IR — AZIJE — A — KARA — BRIVNIK — I — OKA — JNA — EPOS — SRD — BRAUN — ORK — AORI — S — RA — KANCLER — PESNIK — SO — SAGALA — R — PLOSK — XE — I — AP — IGLAR — TRST — DATA — ARARA — PIK — IRAN — ANTENA — OKNO — STEVEC

Štiridnevni izlet v ČSSR

PRAHA — PLZEN — KARLOVI VARI

Tradicionalni izlet bo 4. 7. in 22. 7. 1970. Izredna priložnost za ogled znamenitosti Češkoslovaške. Zelo ugodno potovanje, cene najnižje. Prvi izlet od 4. 7. do 8. 7. 1970. Drugi izlet od 22. 7. do 26. 7. 1970.

Cena izleta z vsemi stroški: celoten prevoz z Mercedēs avtobusi, prehrana in prenočišče, vse vstopnine in stroški znašajo samo

360 ND

Prijavijo se lahko tudi drugi, čeprav niso člani Iskre, pod istimi pogoji.

PROGRAM ZA OBA IZLETA

Zbornó mesto bo na Trgu revolucije (Kongresni trg), na zgornjem delu. Odhod iz Ljubljane ob 4. uri zjutraj. V Kranju pa izpred Iskrine menze ob 4.30 zjutraj.

Smer PRAHA — 4. julij

Prehod preko meje na Ljubelju, preko cele Avstrije, smer Linz na češko mejo Dolne Dvorišče. Od tu preko čeških Budjevic na grad Hluboka. Znamenitost tega gradu je svetovno znana in je eden izmed najlepših gradov v Češki. Ob 17. uri odhod v Praho, prenočitev in naslednji dan ogled praških znamenitosti. Tretji dan ogled gradu Konopišče, popoldan prosto. Četrty dan dopolne prosto, popoldan odhod v domovino.

Smer PRAHA — PLZEN — KARLOVI VARI — 22. julij

Prehod preko meje na Ljubelju, preko cele Avstrije, smer Linz na češko mejo Dolne Dvorišče. Od tu preko čeških Budjevic na grad Hluboka. Znamenitost tega gradu je svetovno znana in je eden izmed najlepših gradov v Češki. Ob 17. uri odhod v Praho, prenočitev in naslednji dan ogled praških znamenitosti. Naslednji dan odpotujemo v Karlove Vare, ki so oddaljeni ca 120 km, nato v Marijanske lazne. Prenočili bomo v Plznu. Četrty dan je dopolne prosto, nato ogled plzenske pivovarne. Popoldne vrnitev v Jugoslavijo, preko Dunaja.

Člani ZP ISKRA lahko plačajo stroške izleta v treh obrokih. Obvezno j vplačati pri vpisu 160 ND. Vsak udeleženec lahko prejme 350 KČS za osebne potrebe proti dinarskemu plačilu 117 ND.

Počitniška skupnost bo pri vpisu rezervirala sedeže avtobusa, po vrstnem redu prijav. Vsak udeleženec mora imeti veljaven potni list.

Ne zamudite ugodne priložnosti in se takoj prijavite na telefonsko številko 55-898.

UPRAVA PS ISKRA

Pisma bralcev

Oglašam se iz Knina, kjer služim vojaški rok. Pred odhodom v JLA sem bil zaposlen v Iskri kot urednik II. v delavnici za stružene dele 231 v ATN kranjske tovarne. Ker se želim po odsluženju vojaškega roka spet zaposliti v tem podjetju, bi želel, da mi pošiljate glasilo »Iskra«. Zelo me nanireč zanima kako poteka poslovanje, pa tudi druge novice.

Iskreno pozdravljam vse člane v podjetju, posebno pa bivše sodelavce in jim želim mnogo delovnih uspehov.

Vojak Jože Brenc
V. P. 2870/17-5
Knin

Pripis uredništva:

Kolikokrat smo že pisali, da ima vsak vojak, bivši član »Iskre«, pravico prejemati časopis, žal pa delovne enote v tej zadevi premalo skrbijo za bivše sodelavce. Vsaka enota bi morala takoj, ko zve za naslov vojne pošte, sporočiti uredništvu, da je bivši član njihove enote odšel k vojakom in dodati naslov. Uredništvo takoj nato začne pošiljati časopis na določen naslov in sicer do preklica.

Našemu vojaku se zahvaljujemo za pozdrave z željo, da bi se pri vojakih dobro počutil, hkrati pa mu sporočamo, da je ekspeditu že dan nalog za pošiljanje časopisa.

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

ANDREJA BAJZLJA

se iskreno zahvaljujem vsem za venco, za izrečeno sožalje ter za spremstvo na njegovi zadnji poti. Še posebej pa se zahvaljujem sodelavcem iz pomožne orodjarne proizvodnje.

Sin Stane

ZAHVALA

Ob smrti moje mame

MARIJE SUŠNIK

se najlepše zahvaljujem vsem sodelavcem v obratu EMI tovarne »Elektromehanika« za izraze sožalja in podarjeni venci.

Hčerka Marija Ažman
z družino

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta

FRANCA ZAGRADISNIKA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem z linije elementov ATN za izraze sožalja in izkazano pomoč.

Francka Zagradišnik

ZAHVALA

Ob prerani izgubi mojega očeta

JOZETA PERČUNA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem na traku ATA, tel. in mikr. vložek v obratu ATN za izraze sožalja in denarno pomoč.

Pepca Perčun

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Silc — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 333 — Tisk in klišej: »CP Gorenjski tisk« Kranj

DOPISUJTE V ISKRO